Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage	Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
		M. Abba	12 december 2023

Onderwerp
Dorps- en wijkopgaven 2023-2026

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u de dorpsopgaven voor Aadorp en Bornerbroek en de wijkopgaven voor de wijken Windmolenbroek, Noorderkwartier, Hofkamp en Schelfhorst aan.

De dorps- en wijkopgaven geven achtereenvolgens;
- Een beschrijving van de betreffende wijk of het dorp;
- De uitdagingen en thema's voor de komende jaren;
- De bestemming, de stip op de horizon voor de wijk of het dorp;
- De verschillende werkvelden waar op geacteerd wordt;
- Een greep uit de jaarplanning 2023/2024.

Op 25 juli 2023 (B&W – 10084) stuurden wij u de wijkopgaven van die wijken die als aandachts- of prioritaire wijk zijn benoemd. Dit zijn Binnenstad (INT - 88077), Nieuwstraatkwartier (INT - 88079), Ossenkoppelerhoek (INT - 88080), de Riet (INT - 88082), Sluitersveld (INT – 88075) en Wierdensehoek (INT – 88081).

Elke dorps -of wijkopgave is anders
Uitgangspunt is dat onze inzet aansluit bij de identiteit van de wijk of het dorp. Geen wijk is hetzelfde. Verschillen mogen er zijn of mogen ontstaan. Daarom schrijven we voor elke wijk en dorp een eigen dorps- of wijkopgave.

Werken in de wijk of het dorp
De dorps- en wijkopgaven zijn samen met partners en wijk -of dorpsbewoners opgesteld. Door belangrijke thema's en uitdagingen samen met partners en inwoners in de wijk of het dorp aan te pakken ontstaat meer onderlinge verbinding. De inzet sluit aan op vraagstukken die inwoners in de eigen wijk of het eigen dorp ervaren. Door deze werkwijze groeit de betrokkenheid bij de wijk of het dorp en daardoor neemt het gevoel van zeggenschap en eigenaarschap toe. Dit alles draagt bij aan de leefbaarheid in de wijk of in het dorp.

Plan Leefbare wijken en dorpen
De dorps- en wijkopgaven zijn een vertaling van het plan Leefbare wijken en dorpen naar dorps- en wijkniveau. Met het plan Leefbare wijken en dorpen krijgt wijksturing als sturingsprincipe binnen de gemeente Almelo meer gezicht en vorm. Het plan beschrijft hoe wijksturing samen met in- en externe partners een bijdrage levert aan het behalen van het doel 'Almelo is een levendige, vitale en veilige stad waar het volgens inwoners en ondernemers fijn wonen, werken en verblijven is'.

Met het plan wordt gewerkt aan twee doelen te weten aan het verbeteren van de leefbaarheid (sociaal en fysiek) in heel Almelo en aan het versterken van de integrale samenwerking in en met de wijken en dorpen. Met de dorps- en wijkopgaven werken we aan dezelfde thema's op wijk- en dorpsniveau.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

J. Dijkstra M.M. van 't Veld

Bijlagen:
- Dorpsopgave Aadorp (INT – 89854);
- Dorpsopgave Bornerbroek (INT – 89855);
- Wijkopgave Hofkamp (INT - 89856)
- Wijkopgave Noorderkwartier (INT - 89857)
- Wijkopgave Schelfhorst (INT – 89858)
- Wijkopgave Windmolenbroek (INT - 89859)

Dorpsopgave
Aadorp 2023-2026

Leeswijzer

Deze dorpsopgave geeft enerzijds aan met welke **uitdagingen** we in het dorp te maken hebben. Anderzijds de **bestemming**, onze stip op de horizon. De **werkvelden** geven aan op welke gebieden we ons inzetten. Op de achterzijde vindt u een selectie van concrete **activiteiten** die we uitvoeren.

Aadorp ligt in een voormalig veen-afgravingsgebied ten noordwesten van Almelo. Het wordt doorsneden door het Kanaal Almelo De Haandrik. Hoewel Aadorpers aangeven dat de sociale cohesie er niet vanzelfsprekend is, vinden Aadorpers elkaar steeds meer om zaken op te pakken. Het dorp heeft o.a. een basisschool, een actieve voetbalclub en een dorpshuis.

In de zomer van 2022 presenteerden inwoners van Aadorp het **'DorpsAmbitiePlan Aadorp 2022-2030'**. In het DorpsAmbitiePlan staan flinke ambities op het gebied van Wonen, Voorzieningen, Zorg & Welzijn, Duurzaamheid, Toerisme & Ondernemen en Verkeer & Bereikbaarheid. Deze ambities wil het dorp grotendeels zelf waarmaken vanuit haar eigen kracht. Daarvoor is het huidige Plaatselijk Belang Aadorp omgevormd en vernieuwd tot een nieuwe **Dorpscoöperatie Aadorp**.

In 2020 werd energiecoöperatie **Duurzaam Aadorp** opgericht. Dit burgerinitiatief realiseerde al haar eerste zon op dak project op het dak van Asteleyner. Duurzaam Aadorp is uitgegroeid naar **Almelo Energie** waar wooncoaches huiseigenaren helpen met het besparen van energie en het verduurzamen van hun huis.

Dorpscoöperatie Aadorp

Almelo Energie | om

Uitdagingen en thema's voor de komende jaren

Voorzieningen

De afgelopen jaren zijn steeds meer voorzieningen uit het dorp verdwenen. Dat zet de leefbaarheid onder druk.

Energietransitie

Het dorp kent veel oude woningen. Deze zijn vaak "grootverbruikers" van gas en elektriciteit.

Wonen

Het aanbod van woningen is eenzijdig, waardoor starters en ouderen moeilijk een woning kunnen vinden in Aadorp.

Bestemming

Aadorp is een leefbaar en vitaal dorp waar het volgens Aadorpers fijn wonen en verblijven is.

Dorpscoöperatie Aadorp, gemeente Almelo en andere partijen in Aadorp werken samen aan de leefbaarheid in het dorp. We kijken hoe en waar de gemeente de dorpscoöperatie kan ondersteunen bij het realiseren van de ambities uit het DorpsAmbitiePlan.

Onze werkvelden

Schoon, heel en veilig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- De openbare ruimte voldoet aan de gemeentelijke basisnorm van onderhoud en veiligheid.

Meer sociaal toekomstbestendig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Voldoende plekken om elkaar te ontmoeten in het dorp;
- Het ondersteunen van activiteiten die sociale netwerken in het dorp bevorderen;
- Extra aandacht voor de jeugd van 12 tot 20 jaar, want verveling slaat toe omdat er weinig te doen is in het dorp.

Meer fysiek toekomstbestendig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Verduurzaming van woningen;
- Woningbouw voor de lokale behoefte;
- Meer groen in het dorp om wateroverlast en hittestress tegen te gaan;
- Een verkeersveilige woonomgeving.

Versterken van de integrale samenwerking

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het faciliteren van inwoners die inspirerende initiatieven in het dorp ontwikkelen;
- Goede samenwerking tussen Dorpscoöperatie Aadorp en de gemeente Almelo;
- Versterking van de samenwerking tussen Aadorpers, gemeente en andere maatschappelijke organisaties in het dorp.

Gemeente Almelo

De dorpsopgave is een dynamisch document. Niet alleen omdat het dorp en de wereld daar omheen dynamisch is, maar ook omdat we ruimte willen houden voor nieuwe kansen en initiatieven. - versie november 2023

Een greep uit de jaarplanning Aadorp 2023 / 2024

Uw contactpersonen

Wijkregisseur
Sjoerd Wolters
06-31136673
s.wolters@almelo.nl

Wijkwethouder
Jan Martin van Rees

Levensloopbestendige woningen in schoolgebouw De Rank
In het voormalige schoolgebouw aan de Acacialaan - dat sinds 2019 leegstaat - worden vijf levensloopbestendige woningen gerealiseerd. De herkenbare stijl van het oude schoolgebouw komt terug in de uitstraling van de woningen. De plannen stemmen de ontwikkelaar en de gemeente af met de dorpscoöperatie en omwonenden.

Speel- en beweegbos Acacialaan
Het realiseren van een speel- en beweegbos is een van de ambities uit het DorpsAmbitiePlan. Dit gaan de dorpscoöperatie en gemeente samen realiseren op het 'schoolplein' aan de Acacialaan. Met een speel- en beweegbos vergroenen we Aadorp en vergroten we de mogelijkheden voor jong en oud om elkaar te ontmoeten in de buitenlucht.

Gebiedsvisie Aadorp
De gemeente gaat een gebiedsvisie schrijven voor Aadorp. Hierin legt de gemeente de lange termijnvisie vast voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in het dorp. De gebiedsvisie helpt de gemeente nieuwe initiatieven (zoals plannen voor woningbouw, voorzieningen, energieopwekking) af te wegen of deze wel of niet wenselijk zijn voor Aadorp. We vinden het belangrijk dat inwoners en ondernemers kunnen meedenken en meepraten bij het schrijven van de gebiedsvisie. Een speciale adviseursrol is weggelegd voor Dorpscoöperatie Aadorp.

Ontwikkeling kanaalfront
Aadorp heeft een aantal plekken met maatschappelijk vastgoed. De kerk, het dorpshuis 't Aahoes en basisschool De Tweeklank staan gecentreerd langs het kanaal. Het zou het kloppend hart van Aadorp kunnen zijn, maar dat is het niet (meer). Dorpscoöperatie Aadorp en de gemeente gaan samen verkennen of het mogelijk is het gebied rondom 't Aahoes te herontwikkelen.

pilot Activiteitenbudget
In Aadorp worden elk jaar activiteiten georganiseerd door en voor Aadorpers. Denk aan de Sinterklaasintocht, kinderbingo's, de Avond4daagse, Halloween en een kerstmarkt. Deze activiteiten ontvingen bij eerdere edities al eens een kleine subsidie van de gemeente. In 2023 starten we een pilot waarbij Aadorp gaat meebepalen over de verdeling van het geld voor activiteiten in Aadorp.

Werkgroep GroenInAadorp
Bewoners onderhouden al jaren de wandelpaden rondom het dorp. Door de verhuizing van een bewoner met een zitmaaier kwam dit onder druk te staan. In 2023 is afgesproken dat de werkgroep een paar keer per jaar een ruwterreinmaaier mag huren op kosten van de gemeente om de paden te onderhouden.

Aadorp Aardgasvrij
Almelo Energie wil Aadorp aardgasvrij maken (in eigen beheer, zodat het geld in het dorp blijft). Zij werkt hierbij nauw samen met Universiteit Twente en Hogeschool Saxion. Zo wordt er een pilot voorbereid om bij vijf huizen in Aadorp de cv-ketel te vervangen door een waterstofketel. Andere technieken die onderzocht worden zijn groen gas, aquathermie, geothermie en all-electric (warmtepompen).

Verkeersveiligheid
Dorpscoöperatie Aadorp en de gemeente organiseren een verkeersschouw, waarbij knelpunten die bewoners ervaren ter plekke worden bekeken en beoordeeld. Verder wordt onderzocht of/hoe de verkeersveiligheid in de Albardastraat en bij de oversteek naar de sportvelden verbeterd kan worden.

Dorpshuis 't Aahoes
Belangrijk voor de leefbaarheid in een dorp is een plek voor ontmoeting. 't Aahoes is het gemeenschapscentrum in Aadorp. We gaan met 't Aahoes in gesprek over een structurele gemeentelijke subsidie voor het dorpshuis.

Activiteiten voor jongeren
Jongeren vervelen zich omdat er weinig voor hen te beleven is in Aadorp. 't Aahoes wil activiteiten voor deze jongeren organiseren. De gemeente kijkt hoe zij hierbij kan ondersteunen.

Begraafplaats Aadorp
De gemeente maakt een nieuw beheerplan voor de begraafplaats in Aadorp. In het najaar '22 praatte de gemeente met de dorpscoöperatie en enkele inwoners, tijdens een wandeling over de begraafplaats, over wensen en ervaren knelpunten. De gemeente heeft enkele acties inmiddels uitgevoerd en/of in gang gezet. Voor andere wensen wordt gekeken of dit meegenomen kan worden in het nieuwe beheerplan.

Gebiedsvisie Aalanderveld
De gemeente stelt ook een gebiedsvisie op voor Aalanderveld (het gebied aan de noordzijde van Almelo). De gebiedsvisie geeft inzicht in de toekomstige ruimtelijke inrichting van het gebied, waarbij we zoeken naar de juiste samenhang tussen wonen, energie, landschap, recreatie en mobiliteit. Dorpscoöperatie Aadorp is een van de partijen die om input wordt gevraagd.

Samenwerking dorpscoöperatie en gemeente
De dorpscoöperatie en gemeente werken samen om de leefbaarheid in Aadorp te verbeteren. We kijken hoe en waar de gemeente kan ondersteunen bij het realiseren van de ambities uit het DorpsAmbitiePlan. De dorpsregisseur is binnen de gemeente hiervoor het eerste aanspreekpunt. De samenwerking wordt op dit moment door beide partijen als goed ervaren. We verkennen hoe we de samenwerking nog verder vorm kunnen geven.

***N.B.** Dit is een selectie van activiteiten in Aadorp. Neem contact op met de **wijkregisseur** voor informatie over overige activiteiten in het dorp.*

Voorzieningen · Wonen · Energietransitie · Schoon, heel en veilig · Meer fysieke toekomstbestendigheid · Meer sociaal toekomstbestendigd · Verbeteren van de integrale samenwerking

Dorpsopgave

Bornerbroek 2023-2026

Leeswijzer

Deze dorpsopgave geeft enerzijds aan met welke **uitdagingen** we in het dorp te maken hebben. Anderzijds de **bestemming**, onze stip op de horizon. De **werkvelden** geven aan op welke gebieden we ons inzetten. Op de achterzijde vindt u een selectie van concrete **activiteiten** die we uitvoeren.

Kerkdorp Bornerbroek is omgeven door natuur, landbouwgronden en weilanden en nauw verbonden met het omliggende landelijke gebied. Vanuit diverse richtingen komen lint-bebouwde wegen in het dorp samen.

Bij de centrale rotonde staat de kerk. Andere maatschappelijke functies die in het dorp te vinden zijn, zijn o.a. de St. Stephanusschool, het dorpspark, de begraafplaats, 't Brookshoes, sportzaal de Latei, de Theresiahof en de tennis- en voetbalvereniging. Het dorp kende in de loop der jaren meerdere uitbreidingen, waaronder Erve Schothorst, 't Hoitink en inmiddels zijn ook de woningbouwlocaties op het voormalige tuincentrum Braamhaar en slagerij Peeze in ontwikkeling.

Aan de noordkant van het dorp ligt De Doorbraak. Een 13 kilometer lange beek met mooie natuur en wandel- en fietspaden. De beek doorkruist het grondgebied van Bornerbroek en verbindt Noordoost Twente met de Regge. De beek waarin het water afvloeit zorgt ervoor dat het laaggelegen Almelo 'droge voeten' houdt en vormt tevens een natuurlijke barrière richting het noordelijk gelegen XL Businesspark.

Uitdagingen en thema's voor de komende jaren

Voorzieningen

Het aantal voorzieningen in het dorp is afgenomen. Dit zet de leefbaarheid onder druk.

Energietransitie

Bornerbroek kent veel grote woningen. Hierdoor is er een hoog gas- en energieverbruik.

Wonen

Doordat het bestaande woningaanbod niet voldoende aansluit bij de lokale vraag, is het voor sommige groepen lastig een woning te vinden.

Bestemming

Bornerbroek is en blijft – met haar dorpse karakter, hechte gemeenschap en sterke verenigingsleven – nu en in de toekomst een leefbaar dorp waar het volgens Bornerbroekers fijn wonen is.

Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek, de gemeente Almelo en andere partijen in Bornerbroek werken samen om deze kwaliteiten van het dorp te behouden en uit te bouwen.

Onze werkvelden

Schoon, heel en veilig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Een openbare ruimte die voldoet aan de gemeentelijke basisnorm van onderhoud en veiligheid.

Meer sociaal toekomstbestendig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Voldoende plekken om elkaar te ontmoeten in het dorp;
- Het ondersteunen van activiteiten die sociale netwerken in het dorp bevorderen.

Meer fysiek toekomstbestendig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Verduurzaming van woningen;
- Woningbouw voor de lokale behoefte, om te voorkomen dat jonge mensen wegtrekken;
- Meer groen in het dorp om wateroverlast en hittestress tegen te gaan;
- Een verkeersveilige woonomgeving.

Versterken van de integrale samenwerking

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het faciliteren van inwoners die inspirerende initiatieven in het dorp ontwikkelen;
- Goede samenwerking tussen Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek en de gemeente Almelo;
- Versterking van de samenwerking tussen Bornerbroekers, gemeente en andere maatschappelijke organisaties in het dorp.

Gemeente Almelo

De dorpsopgave is een dynamisch document. Niet alleen omdat het dorp en de wereld daar omheen dynamisch is, maar ook omdat we ruimte willen houden voor nieuwe kansen en initiatieven. - versie november 2023

Een greep uit de jaarplanning Bornerbroek 2023 / 2024

Uw contactpersonen

Wijkregisseur
Sjoerd Wolters
06 - 31 13 66 73
s.wolters@almelo.nl

Wijkwethouder
Eugène van Mierlo

Gebiedsvisie Bornerbroek
De gemeente gaat een gebiedsvisie schrijven voor Bornerbroek. Hierin legt de gemeente de lange termijnvisie vast voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in het dorp en het buitengebied. De gebiedsvisie helpt de gemeente nieuwe initiatieven (zoals plannen voor woningbouw, voorzieningen,energieopwekking) af te wegen of deze wel of niet wenselijk zijn voor Bornerbroek. We vinden het belangrijk dat inwoners en ondernemers kunnen meedenken en meepraten bij het schrijven van de gebiedsvisie. Een speciale adviseursrol is weggelegd voor Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek.

Dorpshuis 't Brookshoes
Belangrijk voor de leefbaarheid in een dorp is een plek voor ontmoeting. 't Brookshoes is niet alleen de huiskamer van Bornerbroek. Het is een onderkomen voor iedereen die daar gebruik van wil maken. We gaan met St. Kulturhus Bornerbroek in gesprek over een structurele gemeentelijke subsidie voor 't Brookshoes.

Bornsestraat
Voor 2024 staan onderhoudswerkzaamheden gepland voor de Bornsestraat (vervanging asfalt). De afgelopen jaren is er tijdens de verkeersschouw met Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek gesproken over wensen en ervaren knelpunten vanuit het dorp. In het voorjaar 2023 is tijdens een bewonersavond ook gesproken met omwonenden. De gemeente onderzoekt welke wensen we kunnen meenemen bij het uitvoeren van de werkzaamheden.

Laadpalen
In de gemeente worden nieuwe laadpalen aangelegd op openbare parkeerplaatsen. Ook in Bornerbroek worden nieuwe laadpalen geplaatst. De palen zijn bedoeld voor inwoners die hun elektrische auto niet op eigen terrein kunnen opladen en bezoekers. Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek wordt gevraagd mee te denken over de locaties van de laadpalen.

Verkeersschouw
Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek en de gemeente Almelo organiseren elk jaar een verkeersschouw. De verkeerskundige, wegbeheerder en dorpsregisseur van de gemeente nemen hieraan deel. Tijdens de verkeersschouw worden door bewoners ervaren knelpunten ter plekke bekeken en beoordeeld.

Vloedbeltverbinding
De Provincie wil een nieuwe provinciale weg aanleggen tussen de aansluiting A1/A35 Borne-West en de N743 Almelosestraat: de Vloedbeltverbinding. Deze weg loopt voor een deel door de natuur in het buitengebied van Bornerbroek (de Haar-es). Inwoners, Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek en de gemeente Almelo zijn tegen de komst van deze weg. De gemeente zet zich in om de komst van de Vloedbeltverbinding tegen te houden.

Groenonderhoud door bewoners
Een gedeelte van het gemeentelijke groenonderhoud hebben Bornerbroekers zelf overgenomen. In 2024 evalueren we het groenonderhoud door bewoners met de betreffende bewoners.

XL Businesspark 2
De gemeente Almelo onderzoekt de mogelijkheden voor het XL Businesspark 2. De komende tijd werkt de gemeente de plannen verder uit. Dit noemen we de definitiefase. Deze fase duurt in totaal ongeveer 2 jaar. In die periode maken we bijvoorbeeld een milieu-effectrapportage en een omgevingsvisie. In de omgevingsvisie maken we plannen over hoe het park in het landschap past, maar ook m.b.t. de inrichting van het bedrijventerrein.
In de milieueffectrapportage worden gevolgen die het XL Businesspark 2 kan hebben op het milieu onderzocht en vastgelegd. Er is een werkgroep van mensen uit de omgeving samengesteld. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van belangenverenigingen en een aantal bewoners en ondernemers. De werkgroep gaat in gesprek over de opzet en inrichting van het bedrijventerrein. Uiteindelijk neemt de gemeenteraad in 2025 een besluit over de daadwerkelijke uitvoering van de gemaakte plannen. Bij het opstellen van de gebiedsvisie Bornerbroek wordt gekeken of er plekken zijn in/rondom Bornerbroek voor "wijkers" van XL2.

Prikstok walking
In Bornerbroek wandelt een aantal enthousiastelingen wekelijks hun ronde. Tijdens die wandelingen nemen ze het zwerfafval mee dat ze tegenkomen. Als gemeente faciliteren we het materieel.

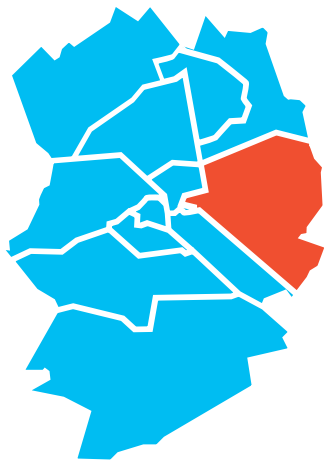
Sociaal spreekuur gemeente
Een medewerker van het sociaal wijkteam en de dorpsregisseur van de gemeente Almelo zitten om de week op donderdagmiddag in 't Brookshoes. Bornerbroekers kunnen hier dan terecht met een goed idee voor hun buurt, of een vraag over zorg, welzijn, opvoeding, veiligheid en geldzaken.

Fietspad Maatkampsweg
Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek vraagt de gemeente Almelo om het fietspad bij de zandweg aan de Maatkampsweg te verbeteren. Het fietspad was één van de bespreekpunten tijdens de verkeersschouw Bornerbroek in februari 2023. Bornerbroekers gebruiken het fietspad als hoofdfietsroute van en naar de sportvelden. Het fietspad wordt als te smal en daardoor ook als gevaarlijk ervaren. De gemeente verkent samen met Stichting Dorpsbelangen of/hoe het fietspad verbeterd kan worden.

Samenwerking Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek en gemeente
De gemeente en Stichting Dorpsbelangen Bornerbroek werken samen om de leefbaarheid in Bornerbroek te versterken. We kijken hoe en waar de gemeente kan ondersteunen bij plannen van Stichting Dorpsbelangen. De dorpsregisseur is binnen de gemeente het eerste aanspreekpunt voor hen. Hij sluit bijvoorbeeld ook maandelijks aan bij de bestuursvergaderingen van Stichting Dorpsbelangen.

***N.B.** Dit is een selectie van activiteiten in Bornerbroek. Neem contact op met de **wijkregisseur** voor informatie over overige activiteiten in het dorp.*

Voorzieningen · Wonen · Energietransitie · Schoon, heel en veilig · Meer fysieke toekomstbestendigheid · Meer sociaal toekomstbestendigd · Verbeteren van de integrale samenwerking

Wijkopgave
Hofkamp

Leeswijzer

Deze wijkopgave geeft enerzijds aan met welke **uitdagingen** we in de wijk te maken hebben. Anderzijds de **bestemming**, onze stip op de horizon. De **werkvelden** geven aan op welke gebieden we ons inzetten. Op de achterzijde vindt u een selectie van concrete **activiteiten** die we uitvoeren.

Als wijk toont de Hofkamp een mooie afspiegeling van ruim een eeuw stedelijke ontwikkeling.

Aan de westzijde, grenzend aan het centrum, vinden we veel woningen uit begin 20ste eeuw. Zij geven de buurt **Hofkamp-west** een statig karakter en allure. Naarmate je verder van het centrum komt gaat dit beeld geleidelijk over in dat van een vooroorlogs tuindorp; eengezinswoningen met voor-en achtertuin in een ruim opgezette omgeving. In het voormalig Sint Elisabethziekenhuis aan de Hofkampstraat zijn nu Theater Hof 88, Filmhuis Almelo, Kaliber Kunstenschool en de Avedan-wijkkamers Trefpunt Elisabeth te vinden. Begeef je je verder richting de Van Rechteren Limpurgsingel, dan verandert het beeld opnieuw; eengezinswoningen uit de jaren '60 en '70 met langs de rand wat hoogbouw. Dit deel van de wijk heet **Hofkamp-oost**.

Aan de oostzijde van de Van Rechteren Limpurg-singel ligt de buurt **Paradijs**. Grote woningen op ruime groene kavels, gebouwd in de jaren '60 en '70 geven deze buurt een lommerrijke uitstraling.

En tot slot het **Kollenveld-Bolkshoek** dat grenst aan het Paradijs en grotendeels na 2000 is gebouwd. Dit deel van de wijk bestaat overwegend uit eengezinswoningen uit het midden en hoge segment. Hier vinden we ook het complex van voetbalclub AVC Heracles dat recent nog met een vierde voetbalveld is uitgebreid.

Uitdagingen en thema's voor de komende jaren

Veiligheid en leefbaarheid

De uitgaansfunctie van het centrum heeft, met name voor de Hofkampstraat en omgeving, een negatief effect op de leefbaarheid: geluidsoverlast, vernieling, incidentele veiligheidsissues, allerlei viezigheid en verkeersoverlast.

Klimaat

Sommige delen van de wijk zijn versteend en/of lager gelegen. Daarmee zijn ze gevoelig voor hittestress en wateroverlast.

Eenzaamheid

De wijk vergrijst. We zien een toename van eenzaamheid onder ouderen.

Bestemming

De Hofkamp is een wijk waar het voor bewoners fijn wonen, werken en verblijven is. Wijkpartners en bewoners werken samen aan het verbeteren van de leefbaarheid. Onze prioriteit ligt bij horecagerelateerde overlast en vergroening.

Onze werkvelden

Schoon, heel en veilig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het voldoen aan de gemeentelijke basisnorm van groen, onderhoud en veiligheid;
- Het verminderen van horeca gerelateerde overlast;
- Het verminderen van verkeersproblematiek.

Sociaal toekomstbestendig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het versterken van de onderlinge betrokkenheid.

Meer fysiek toekomstbestendig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het activeren van bewoners bij verduurzaming.
- Een groenere uitstraling in de wijk.

Versterken van de integrale samenwerking

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Meer bewonersparticipatie;
- Een intensievere samenwerking tussen partners (professioneel en bewoners) in de wijk.

Gemeente Almelo

De wijkopgave is een dynamisch document. Niet alleen omdat de wijk en de wereld daar omheen dynamisch is, maar ook omdat we ruimte willen houden voor nieuwe kansen en initiatieven. - versie oktober 2023

Een greep uit de jaarplanning Hofkamp 2023 / 2024

Uw contactpersonen

Wijkregisseur
Hans Radstaak
06-28298609
h.radstaak@almelo.nl

Wijkwethouder
Arjen Maathuis

Aanpak horeca-gerelateerde overlast
De aanpak van horecagerelateerde overlast focust zich op het uitgaansgebied Amaliaplein en omgeving. Doel van de inzet is om met elkaar te komen tot een betere balans tussen ondernemen, uitgaan en wonen. Zo is de capaciteit van de horecafietsstalling de Hagenborgh uitgebreid, een calamiteitenverbinding tussen de Hagenborgh en de Krikkenstraat aangelegd en de Hofkampstraat tot groene 30 KM-zone heringericht. Voor de komende tijd ligt de focus op het selectief weren van horecaverkeer door de invoering van camerahandhaving en op een integrale check van horeca-inrichtingen op het naleven van wettelijke eisen en voorschriften. Waar mogelijk gaan we samen met horeca-ondernemers en omwonenden aan de slag om de situatie verder te verbeteren.

Versterking Doepark de Hagen als ontmoetingsplek voor de wijk
Doepark De Hagen is het groene hart van de wijk; een natuurrijke plek voor betekenisvolle contacten en activiteiten. De vrijwilligers van Stichting Naturhus organiseren er laagdrempelige activiteiten voor jong en oud. Voor de jeugd is er van alles te beleven en te leren; voor ouderen is het een waardevolle plek om een bakje koffie te doen, bij te praten of mee te doen aan een van de activiteiten. We vinden het belangrijk dat nog meer ouderen en kinderen uit de wijk hun weg naar het Doepark weten te vinden.
De IKC-coördinator van De Heemde/ De Windhoek, coördinator van de wijkkamers in het Trefpunt Elisabeth, Stichting Naturhus en gemeente zetten hiertoe concrete stappen.

Intensivering samenwerking wijkpartners
Om het maximale te kunnen halen uit ieders inzet is goede samenwerking tussen partners vanzelfsprekend. Dit intensiveren we en dat leidt er onder andere toe dat het periodiek overleg tussen de beide woningcorporaties, politie, Avedan en gemeente eens per kwartaal gaat plaatsvinden. Dit doen we om de voortgang van de huidige inzet te volgen en komende inzet af te stemmen. Om het bredere netwerk te onderhouden en zo mogelijk uit te bouwen vindt er halfjaarlijks een netwerkbijeenkomst plaats. Deze is voor alle wijkfunctionarissen, niet alleen de direct maar ook zij die indirect betrokken zijn bij de werkvelden van deze wijkopgave.

Een groen buurtplein
Centraal in het Flevoplantsoen ligt een omvangrijk plein. Dit plein is praktisch volledig versteend en wordt vooral gebruikt als extra speelruimte en locatie van het jaarlijkse buurtfeest. Een plein als dit ontwikkelt zich op hete dagen tot een grote warmtebron. Op momenten dat het stortregent kan het water niet infiltreren maar vergroot het juist de (kans op) wateroverlast. Wil je op de toekomst voorbereid zijn dan is 'stenen eruit en planten erin' het devies. Samen met de buurt hebben we gekeken hoe we er een groen plein van kunnen maken. Uitgangspuntpunt daarbij was het behoud van de huidige ontmoetingsfunctie. Het resultaat is een ontwerp van en door buurtbewoners; een ontwerp dat hun plein groen en daarmee hun de leefomgeving aangenamer maakt. Komend jaar wordt het ontwerp uitgevoerd waarbij zo mogelijk bewoners actief betrokken zullen worden.

Aanpak verkeersontsluiting Paradijs/Kollenveld
Bewoners van het Paradijs en Kollenveld merken dagelijks dat de verkeersontsluiting van hun buurten te wensen overlaat. Het is doorgaans erg druk op de van Rechteren Limpurgsingel, de toegangswegen zijn onvoldoende toegerust om de verkeersstromen goed op te vangen en de fietsveiligheid laat te wensen over. Een eventuele komst van de Vloedbeltverbinding zal deze situatie wezenlijk verslechteren. We zoeken daarom naar een passende verkeerstechnische oplossing. Een oplossing die zorgt voor een betere doorstroming op de singel, een betere bereikbaarheid van Paradijs/Kollenveld en veiliger oversteken voor fietsers.

Bevorderen bewoners-betrokkenheid
De bewonersvereniging Hofkamp en Klankbordgroep Hofkampstraat zijn voorbeelden van bewonersverbanden. Rode draad in hun inzet is dat zij zich hard maken voor datgene wat voor hen belangrijk is als het gaat om fijn wonen in je eigen buurt. Om die reden zijn zij voor de wijkprofessionals en gemeente natuurlijke samenwerkingspartners alshet gaat om gezamenlijke agendapunten.

Afkoppeling hemelwater van het riool
Om ervoor te zorgen dat het riool in een deel van de Hofkamp niet meer belast wordt met de afvoer van hemelwater, komt er een apart afvoersysteem dat dit water gescheiden van het rioolwater direct op de Aa loost. De aanleg van dit systeem biedt ook perspectief om werk te maken van zaken die bewoners belangrijk vinden. Als gemeente gaan we in gesprek met betreffende buurtbewoners om onder andere vergroeningskansen te benutten dan wel om te kijken hoe we met elkaar op een andere wijze het wonen in de buurt prettiger kunnen maken.

Een andere Krikkenstraat
De Krikkenstraat is de achterdeur van de Hofkampstraat. Met de nodige vierkante meters braakliggend terrein en diverse leegstaande woningen biedt het een desolate aanblik en aanleiding tot allerlei vormen van (horecagerelateerde) overlast. Een structurele oplossing zou zijn omvorming tot woonstraat. Om die reden verkennen wij de mogelijkheden om een dergelijke herontwikkeling in gang te zetten. Daarnaast bekijken Sint Joseph en gemeente samen met bewoners van de Hofkampstraat hoe we de aanblik van de Hofkampstraat ook op tijdelijke basis kunnen verbeteren. Vertrekpunt daarbij is datgene waar bewoners warm voor lopen.

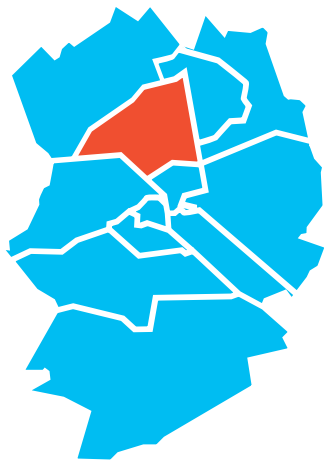
Aanpak overlast speelveld Keteldiepstraat
In de avond- en nachtelijke uren wordt het speelveld aan de Keteldiepstraat regelmatig door jeugdigen bezocht. Buurtbewoners, medewerkers van de Windhoekschool en gemeente hebben met elkaar actie ondernomen om eventuele toekomstige excessen zoveel mogelijk te voorkomen. Zo wordt de toegangspoort aangepast om scooters op het speelveld te weren, is het hekwerk gerepareerd en hebben buurt en school afgestemd hoe zij met elkaar een oogje in het zeil zullen houden.

Stimuleren bewonersinitiatief: een natuurrijkere Reviuslaan
Inwoners hebben als ervaringsdeskundigen een goede kijk op wat nodig is om plezierig in de eigen buurt te kunnen wonen. Initiatieven hiertoe worden dan ook omarmd waarbij verantwoordelijken vanuit de gemeente ook altijd kijken naar wenselijkheid en haalbaarheid vanuit gemeentelijk perspectief. Belangrijk is daarbij het antwoord op de vraag: "wat kunnen jullie als bewoners zelf bijdragen?" Zo kijken we samen met buurtbewoners van de Reviuslaan op welke plekken de bestrating door beplanting vervangen zou kunnen worden. Uitgangspunt hierbij is dat de gemeente het materiaal en de realisatie verzorgt; bewoners nemen maatregelen als het gaat om het schoon- en onderhouden.

Stimuleren verduurzaming woningen
Om de energietransitie, en ook de aanpak van energiearmoede, kracht bij te zetten, zetten we onder andere bouwadviseurs in. Deze vrijwilligers geven verduurzamingsadvies aan particuliere eigenaren van woningen die hiervoor in aanmerking komen. Daarbij gaat het niet alleen om praktische tips om direct te besparen op de energiekosten, maar ook om het opstellen van een verduurzamingsplan voor de woning.

***N.B.** Dit is een selectie van activiteiten in De Hofkamp. Neem contact op met de **wijkregisseur** voor informatie over overige activiteiten in de wijk.*

Veiligheid en leefbaarheid · Klimaat · Eenzaamheid
Schoon, heel en veilig · Meer sociaal toekomstbestendig · Meer fysieke toekomstbestendig · Verbeteren van de integrale samenwerking

Wijkopgave
Noorderkwartier 2023-2026

Leeswijzer

Deze wijkopgave geeft enerzijds aan met welke **uitdagingen** we in de wijk te maken hebben. Anderzijds de **bestemming**, onze stip op de horizon. De **werkvelden** geven aan op welke gebieden we ons inzetten. Op de achterzijde vindt u een selectie van concrete **activiteiten** die we uitvoeren.

Van vooroorlogse allure tot modern stedelijk karakter. Het Noorderkwartier is een heel diverse wijk en bestaat uit de buurten Rosarium, Haghoek en Indië.

Het Rosarium is een typisch vooroorlogs tuin-dorp: ruime straten en woningen met een voor- en achtertuin. De groene en ruimtelijke uitstraling wordt versterkt door het Rosariumpark en de speelplek aan de Tijhofslaan. Na de oorlog is er met name aan de westzijde een flink aantal eengezins-woningen bijgekomen. Deze zijde wordt begrensd door de Bosrand waar onder andere Stichting Twente Hippisch Centrum, de repetitieruimte van operettevereniging Servus en het onderkomen van Scouting John F. Kennedy te vinden zijn.

De buurt Haghoek ligt ten noorden van het Rosarium met de Kolthofsingel als grens. Als naoorlogse buurt wordt het beeld bepaald door overwegend rijen eengezinswoningen en enkele vierhoog flats aan de Frerikshuis-, Johanna van Buren- en de Meulenbeltlaan. Het (groene) hart van de buurt is het Haghoekspark. Boven in de Haghoek, langs de Vriezenveenseweg, heeft de buurt een landelijke uitstraling die met enige bebouwing wordt onderbroken. Hier vind je ook voormalig Huize Alexandra dat op dit moment nog fungeert als opvanglocatie voor Oekraïense vluchtelingen. Over een paar jaar worden hier woningen gebouwd. Naast Alexandra ligt het AZC van Almelo. Aan de overzijde van de Bleskolksingel zijn de Armeense kerk en verschillende maatschappelijke organisaties gehuisvest. De accommodaties van voetbalvereniging Luctor en atletiekvereniging Sisu kleuren het plaatje sportief in.

De derde buurt van het Noorderkwartier heeft weer een geheel ander karakter. Daar waar ooit de Ten Cate textielfabriek stond, wordt sinds 2009 door Ter Steege Vastgoed gebouwd aan een nieuwe buurt: Indië. Met behoud van historisch industriële-elementen en herbestemming van cultureel erfgoed ontstaat er een eigenzinnig stedelijke omgeving die in 2025 uit totaal 600 woningen en 40.000 m² commerciële ruimte zal bestaan.

Uitdagingen en thema's voor de komende jaren

Overlast

In de zomer trekt het Stadsstrand Indië veel gasten. Dit kan voor overlast zorgen voor de buurt.

Verkeersproblematiek

Op verschillende locaties in de wijk is verkeersveiligheid een issue en zorgt parkeerdruk voor overlast.

Sociale samenhang

Voor sommige delen van de wijk en ouderen geldt dat de onderlinge contacten om aandacht vragen. Hier ligt een uitdaging om de onderlinge betrokkenheid in de buurt te vergroten.

Bestemming

Het Noorderkwartier is een wijk waar het voor bewoners fijn wonen, werken en verblijven is. Wijkpartners en bewoners werken samen aan het verbeteren van de leefbaarheid. Onze prioriteit ligt bij verkeersproblematiek en sociale samenhang.

Onze werkvelden

Schoon, heel en veilig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het voldoen aan de gemeentelijke basisnorm van groen, onderhoud en veiligheid;
- Het verminderen van incidentele overlastsituaties;
- Het verminderen van verkeers-problematiek.

Sociaal toekomstbestendig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het versterken van de onderlinge betrokkenheid.

Meer fysiek toekomstbestendig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het activeren van bewoners bij verduurzaming.
- Een groenere uitstraling van de wijk.

Versterken van de integrale samenwerking

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Meer bewonersparticipatie;
- Een intensievere samenwerking tussen partners (professioneel en bewoners) in de wijk.

Gemeente Almelo

De wijkopgave is een dynamisch document. Niet alleen omdat de wijk en de wereld daar omheen dynamisch is, maar ook omdat we ruimte willen houden voor nieuwe kansen en initiatieven. - versie oktober 2023

Een greep uit de jaarplanning Noorderkwartier 2023 / 2024

Uw contactpersonen

Wijkregisseur
Hans Radstaak
06-28298609
h.radstaak@almelo.nl

Wijkwethouder
Arjen Maathuis

Bevorderen bewonersbetrokkenheid
Wijkvereniging Indië en de buurt Vriezenveenseweg zijn voorbeelden van betrokken bewoners die zich samen hard maken voor datgene wat zij belangrijk vinden als het gaat om fijn wonen in je eigen buurt. Om die reden zijn zij natuurlijke samenwerkingspartners en werken we met elkaar aan gezamenlijke agendapunten.

Het Rosariumpark: mooi en schoon
Het Rosariumpark is een markante plek in de wijk. Omwonenden koesteren dit park en steken hiervoor graag hun handen uit de mouwen. Zo zijn er, evenals vorig jaar, 4000 bloembollen gepoot. De gemeente leverde de bollen, bewoners hebben ze gepoot. Begrijpelijkerwijs is het betrokkenen een doorn in het oog dat hondenbezitters het park graag als toilet voor hun viervoeters gebruiken. Om een appèl te doen op het verantwoordelijkheidsgevoel van deze hondenbezitters, is er een poepzakdispencer geplaatst die door de omwonenden wordt beheerd.

Stedelijke ontwikkeling: Parkbuurt, Alexandra en Aalanderveld
Op verschillende locaties in en nabij het Noorderkwartier vindt de komende jaren een (her)ontwikkeling plaats; Parkbuurt, Alexandra en Aalanderveld. De eenheid Stedelijke Ontwikkeling pakt hierin het voortouw. Met het ingrijpend veranderen van de inrichting van een gebied ontstaan er altijd kansen voor de leefbaarheid van de huidige wijk. Mede om die reden worden relevante wijkpartners en bewoners zo goed mogelijk betrokken.

Snelheidsremmers op en een voetpad langs de Vriezenveenseweg
De gemiddelde snelheid waarmee over het 'landelijke deel' van de Vriezenveense weg wordt gereden is voor de buurt terecht een punt van zorg. Daarom hebben we samen met hen die wonen tussen het AZC en de Armeense kerk, de verkeersveiligheid van hun deel van de Vriezenveenseweg onder de loep genomen. Zo is verkend waar het voetpad kan komen waarover kinderen van het AZC vanaf september 2023 hun opvang bij Human Kind kunnen bereiken. Ook hebben we opties onderzocht om het structureel te hard rijden terug te dringen. Dit laatste met als resultaat dat de gemeente nu werkt aan het plaatsen van een vijftal wegversmallingen.

Pilot 'Waardenmodel Leefomgeving' Haghoek
De flats aan de Johanna van Burenen de Meulenbeltlaan worden op dit moment door woningcorporatie Sint Joseph verduurzaamd. Dit vormt tevens een mooie aanleiding om te kijken of en zo ja hoe Sint Joseph, bewoners en gemeente samen de omringende openbare ruimte een impuls kunnen geven. Uitgangspunt daarbij is dat dit laatste mede gebaseerd is op thema's die bewoners, zowel van de flat als omringende buurt, belangrijk vinden en dat de verdere uitwerking in nauwe samenspraak met hen plaatsvindt. De eenheid Uitvoering Fysiek van de gemeente Almelo neemt hierin het voortouw en is daarom de pilot 'Waardenmodel Leefomgeving Haghoek' gestart.

Momenten van ontmoeting voor senioren bij voetbalvereniging Luctor
Het Noorderkwartier heeft als wijk weliswaar geen eigen wijkcentrum, maar wel locaties die als zodanig kunnen fungeren. Dit is een belangrijk gegeven, wetende dat onder senioren behoefte is aan momenten van ontmoeting. Luctor, Avedan en gemeente starten daarom samen een ouderenkamer bij Luctor. Hier kunnen senioren koffie drinken, verhalen delen en leuke dingen doen.

Een jeu de boulesbaan voor de wijk
Afgelopen juni vond het Heracles Wijktoernooi plaats; een voetbaltoernooi voor wijkteams georganiseerd door Heracles, het Sportbedrijf Real Pro Masters en de gemeente Almelo. Het team uit de Haghoek won dit toernooi en daarmee budget voor een wijkactiviteit of -voorziening. Het team heeft als wens om bij voetbalvereniging Luctor een Jeu de boulesbaan voor de wijk te realiseren. Dit pakken wij (voetbalteam Real Pro Master, voetbalvereniging Luctor en gemeente) gezamenlijk op.

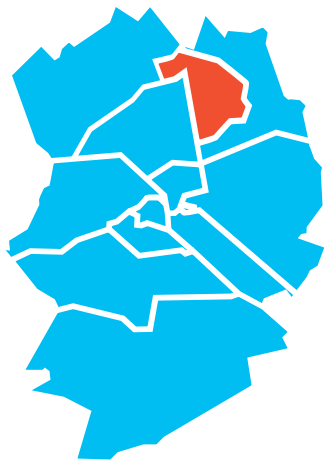
Intensivering samenwerking wijkpartners
Om het maximale te kunnen halen uit ieders inzet is goede samenwerking tussen partners essentieel. Dit intensiveren we en dat leidt er onder andere toe dat het periodiek overleg tussen woningcorporatie Sint Joseph, politie, Avedan en gemeente eens per kwartaal zal plaatsvinden. Dit doen we om de voortgang van de huidige inzet te bewaken en komende inzet af te stemmen. Om het bredere netwerk te onderhouden en zo mogelijk uit te bouwen vindt er jaarlijks een netwerkbijeenkomst plaats. Deze is voor alle wijkfunctionarissen; niet alleen de direct maar ook zij die indirect betrokken zijn bij de werkvelden van deze wijkopgave.

Stimuleren verduurzaming woningen
Om de energietransitie, en ook de aanpak van energiearmoede, kracht bij te zetten zijn in de wijk bouwadviseurs actief. Deze vrijwilligers geven verduurzamingsadvies aan particuliere eigenaren van woningen die hiervoor in aanmerking komen. Daarbij gaat het niet alleen om directe besparingen op de energiekosten. Ook het opstellen van een verduurzamingsplan voor de woning en begeleiding bij de uitvoering ervan horen hier bij.

Een fijn stadsstrand
Het Stadsstrand Indië is uniek. Vooral op zomerse dagen trekt het bezoekers uit de hele stad. De setting en de dynamiek zorgen dan vaak voor een bruisende gezellige sfeer. Met een tijdelijke fietsstalling, extra afvalbakken en afspraken over het beheer van het pontje proberen we deze dynamiek in goede banen te leiden. Daarnaast houden we met zijn allen (omwonenden, ondernemers, jongerenwerkers Avedan, de BOA's en politie) de vinger aan de pols.

***N.B.** Dit is een selectie van activiteiten in het Noorderkwartier. Neem contact op met de **wijkregisseur** voor informatie over overige activiteiten in de wijk.*

Overlast · Verkeersveiligheid · Sociale samenhang · Schoon, heel en veilig · Meer sociaal toekomstbestendig · Meer fysiek toekomstbestendig · Verbeteren van de integrale samenwerking

Wijkopgave

Schelfhorst 2023-2026

Leeswijzer

Deze wijkopgave geeft enerzijds aan met welke **uitdagingen** we in de wijk te maken hebben. Anderzijds de **bestemming**, onze stip op de horizon. De **werkvelden** geven aan op welke gebieden we ons inzetten. Op de achterzijde vindt u een selectie van concrete **activiteiten** die we uitvoeren.

De Schelfhorst heeft het op een na grootste inwonersaantal van Almelo en is gebouwd in de jaren zeventig. Het heeft de kenmerken van een bloemkoolwijk: laagbouw, groen en hofjes. We zien dat de Schelfhorst vergrijst: er zijn echter weinig leeftijdsbestendige woningen.

Het winkelcentrum is een centrale plek in de wijk. Het wordt druk bezocht en heeft een ruime parkeervoorziening. Alles wat de bewoner dagelijks nodig heeft, is er te vinden. De gecombineerde zorgvoorziening (HOED), de sporthal, woon- en zorgcentrum Friso, scholen en een druk bezocht wijkcentrum (de Schelf) bindt bewoners. Andere belangrijke plekken zijn de skatebaan en het Cruyff Court.

Het Schelfhorstpark wordt gezien als de kracht van de wijk, wijkbewoners maken hier intensief gebruik van. Ook de nieuw aangelegde motoriekroute gelegen in het park wordt door jong en oud benut. Een groep enthousiaste vrijwilligers legden een pluktuin aan in het park. Wijkbewoners kunnen elkaar ontmoeten en samen van de opbrengst uit de pluktuin genieten. Ook vinden er stedelijke evenementen plaats in het park.

Mooie waterpartijen, zoals het Lateraalkanaal, bieden recreatie- en vismogelijkheden. Koeien lopen hier vrij rond. Het voedselbos is een aangename plek voor vrijwilligers en liefhebbers. Het multifunctionele sportpark aan de noordkant, met als prominente bespeler Omnisportvereniging PH, biedt ruimte aan voetbal, tennis en golf.

Uitdagingen en thema's voor de komende jaren

Gezondheid

De Schelfhorst vergrijst, aldus bewoners en professionals. Dit gaat gepaard met uitdagingen op het gebied van gezondheid.

Leefbaarheid

Delen van de wijk worden als onverzorgd en gedateerd gezien; bv veel zwerfafval, graffiti, verouderde speeltuintjes en gedateerd groen. Ook is er sprake van parkeerproblematiek. De buurt Drakesteyn vraagt extra aandacht. Hier spelen niet alleen bovengenoemde kwesties, maar er is ook sprake van een lage veerkracht en een toename van het aantal kwetsbare bewoners.

Veiligheid

Een terugkerend onderwerp in de wijk zijn gevoelens van sociale onveiligheid. Dit komt bijvoorbeeld door de inrichting van de hofjes; dit zijn vaak donkere, onoverzichtelijke plekken. Daarnaast staan op bepaalde plekken regelmatig jeugdgroepen.

Bestemming

Schelfhorst is een wijk waarin mensen graag wonen en verblijven. Wijkpartners en bewoners werken samen aan het verbeteren van de leefbaarheid. Onze prioriteit ligt bij het vergroten van bewustwording op het gebied van gezondheid en het stimuleren van bewoners om gezond te gaan/blijven leven. Daarnaast werken we samen met bewoners aan het aantrekkelijker maken van de openbare ruimte.

Onze werkvelden

Schoon, heel en veilig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het voldoen aan de gemeentelijke basisnorm van groen, onderhoud en veiligheid.

Meer sociaal toekomstbestendig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het verhogen van de bewustwording van de bewoners op de gevolgen van het ouder worden en hoe zij zich hierop kunnen voorbereiden;
- Het faciliteren van activiteiten en middelen waarmee inwoners gestimuleerd worden om hun gezondheid te bevorderen;
- Het stimuleren en faciliteren van initiatieven die een bijdrage leveren aan de sociale samenhang en het verhogen van veiligheidsgevoelens;
- Aandacht voor de jeugd.

Meer fysiek toekomstbestendig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het werken aan een openbare ruimte die inwoners stimuleert te bewegen en/of te sporten;
- Het stimuleren van een kleurrijke/biodiverse natuur in de openbare ruimte;
- Aandacht creëren voor sociale veiligheid in projecten/initiatieven in de fysieke omgeving;
- Het creëren van aandacht voor hittestress en klimaatadaptatie.

Versterken van de integrale samenwerking

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het versterken van bewonersparticipatie;
- Het bevorderen van de samenwerking tussen wijkpartners;
- Het verbeteren van de zichtbaarheid van de wijkpartners als team voor de wijk.

Gemeente Almelo

De wijkopgave is een dynamisch document. Niet alleen omdat de wijk en de wereld daar omheen dynamisch is, maar ook omdat we ruimte willen houden voor nieuwe kansen en initiatieven. - versie november 2023

Een greep uit de jaarplanning Schelfhorst 2023 / 2024

Uw contactpersonen

Wijkregisseur
Christa Thier
06 - 388 25 820
c.thier@almelo.nl

Wijkwethouder
Eugène van Mierlo

Visie op het Schelfhorstpark
In het Schelfhorstpark gebeurt veel en er zijn nog veel meer ideeën voor het park. Om een keuze te maken of en hoe deze ideeën in te vullen zijn, is het belangrijk dat we weten wat we met het park willen. Er is dus behoefte aan een visie. In 2024 gaan we hiermee aan de slag. We betrekken hierbij zowel interne als externe stakeholders en bewoners.

Inloop
Bewoners vertelden graag een centraal punt in hun eigen wijk te zien waar zij vragen kunnen stellen. Samen met het sociale wijkteam en Avedan organiseren we daarom, als pilot, twee keer per week een inloop in de Schelf. Inwoners kunnen hier vragen stellen over bijvoorbeeld gezondheid, welzijn, zorg of wensen/ideeën voor de wijk. Er is standaard een coach van het sociale wijkteam aanwezig en de wijkondersteuner van Avedan/wijkregisseur van de gemeente. Daarnaast sluiten de woningbouwcorporatie en de wijkagent regelmatig aan. De pilot loopt tot en met december 2023, waarin over de voortgang wordt beslist.

Speelplekken en het natuurlijk spelen
In de wijk worden de speelplekken vernieuwd. Bewoners worden hierbij nauw betrokken, door middel van een inloop. Bewoners krijgen de mogelijkheid om feedback te geven op de ideeën voor de speelplekken in de Schelfhorst. Waar mogelijk worden aanpassingen gedaan om meer aan de behoefte te voldoen. Van bewoners hoorden we dat het natuurlijk spelen in het park vernieuwing kon gebruiken. Op het Move-IT festival in 2022 werd een idee gepresenteerd en werd er input opgehaald bij de bewoners. De plek werd in 2023 vernieuwd waardoor kinderen weer uitgedaagd worden om op deze plek te spelen.

Stimuleren bewonersinitiatieven
We stimuleren bewonersinitiatieven die een bijdrage leveren aan de leefbaarheid. Het gaat bijvoorbeeld om initiatieven die het groen in de wijk bevorderen. Dit draagt, naast een groene leefomgeving, bij aan de sociale samenhang in de buurt omdat bewoners het samen oppakken. Bij de bewonersinitiatieven wordt zowel intern (met bijvoorbeeld dagelijks beheer van de gemeente) als extern de verbinding gezocht met initiatieven zoals de tuincoaches om te kijken waar we elkaar kunnen versterken. Voorbeelden van bewonersinitiatieven die we stimuleren zijn: de bessentuin, het voedselbos, buurtpreventie en een initiatief aan de Dekamastate. Samen werken we aan de leefbaarheid.

Bessentuin
Een groep bewoners presenteerde op het Move-IT festival in 2022 het idee voor een bessentuin in het Schelfhorstpark. Door veel bewoners werd hier enthousiast op gereageerd. In 2023 heeft de bewonersgroep samen met de gemeente en Avedan de bessentuin gerealiseerd. De opbrengst uit de bessentuin is voor de buurt. Daarnaast dient de tuin als een ontmoetingsplek.

Gebiedsontwikkeling Welgelegen
Een gebiedsontwikkeling biedt volop kansen om de leefbaarheid in de wijk te verhogen. Door de cijfers die bekend zijn en de gesprekken met inwoners weten we dat er in de Schelfhorst een tekort is aan leeftijdsbestendige woningen. Met het project Welgelegen wordt een bijdrage geleverd aan het verhogen van het aantal leeftijdsbestendige woningen.

Zorgoverleg
Het zorgoverleg is geïnitieerd door een fysiopraktijk. Er sluiten vertegenwoordigers vanuit verschillende organisaties in de wijk aan, zoals huisartsenpraktijken, thuiszorgorganisaties, het sociale wijkteam en Avedan. De wijkregisseur sluit ook aan in het overleg om kansen voor gezamenlijke projecten op het gebied van gezondheid te inventariseren en bevorderen. Vanuit het zorgoverleg is er bijvoorbeeld het idee om een zorgmarkt te organiseren. Het doel hiervan is om inwoners te wijzen op de mogelijkheden en nieuwste ontwikkelingen.

Renovatie Drakensteyn flats
De woningcorporatie St. Joseph gaat de drie flats aan de Drakensteyn renoveren. Ze pakken hierbij ook de buitenomgeving aan. De renovatie geeft aanleiding om met bewoners in gesprek te gaan en ook andere thema's die spelen op te pakken. Het Green to Colour concept wordt door de woningbouwcorporatie toegepast waardoor de buurt fleurrijker wordt. We onderzoeken of de gemeente ook kan aansluiten bij deze ontwikkeling.

E-health
Samen met het programma Sociaal en Vitaal en een groep bewoners voeren we een pilot rondom E-health uit. E-health is het gebruik van ICT om gezondheid en gezondheidszorg te ondersteunen/verbeteren. Het doel van de pilot is om inzicht te krijgen in hoe E-health een effectieve bijdrage levert aan een gezond en prettig leven. Een aspect waar we ons in de pilot op focussen is bijvoorbeeld hoe we inwoners en hun netwerk kennis laten maken en te leren omgaan met de mogelijkheden van E-health-toepassingen. Sinds de start van de pilot lopen er al een aantal activiteiten. Zo is er een coach voorzieningen die wekelijks extra uren heeft om E-health onder de aandacht te brengen bij inwoners. Daarnaast staat er een kast met E-health-toepassingen van de Twentse Zorg Academie (TZA) in de Schelf. Hiermee kunnen de coaches tijdens de inloop het gebruik van E-health-toepassingen stimuleren en vragen beantwoorden.

Winkelcentrum
Bewoners ervaren het winkelcentrum als een plek met een centrale positie in de wijk. Om ervoor te zorgen dat het winkelcentrum ook in de toekomst een fijne plek blijft, zoeken we met de eigenaar van het winkelcentrum uit welke mogelijkheden tot vernieuwing er zijn.

Samen werken aan een schone wijk
Bewoners geven aan dat zij zwerfafval op straat en op het gras zien. Samen met het jeugd- en jongerenwerk van Avedan starten we in 2024 een project op rondom zwerfafval.

Verduurzaming woningen
De komende periode krijgen meerdere straten bezoek van een bouwadviseur of een uitnodiging om met een bouwadviseur in gesprek te gaan. De bouwadviseur kijkt samen met de bewoner naar verduurzamingsmogelijkheden van de woning. Samen met de bouwadviseur inventariseren we waar en hoe we elkaar kunnen versterken. Hiermee bevorderen we een integrale aanpak.

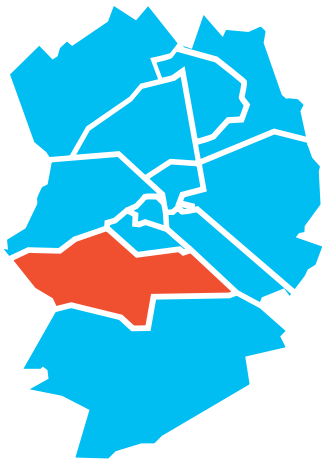
Stimuleren ontmoeten en bewegen in de buitenruimte
In het Schelfhorstpark legden we dit jaar een motoriekroute aan. We denken met inwoners en wijkpartners na over hoe we het gebruik van de voorzieningen kunnen stimuleren. We bieden bijvoorbeeld begeleide sportsessies aan om het gebruik van de motoriekroute aan te jagen. Hiermee dragen we bij aan de gezondheid en vitaliteit van de inwoners.

Opzetten en versterken wijknetwerk professionals
Om zo goed mogelijk te kunnen werken aan het verbeteren van de leefbaarheid in de Schelfhorst is een goede samenwerking tussen wijkpartners een voorwaarde. We werken hieraan door meerdere keren per jaar themabijeenkomsten te organiseren.

Versterken groen en water
In de Schelfhorst wordt op drie verschillende plekken gewerkt aan het versterken van het groen en water, namelijk: rondom de Stins, het Everlo en bij Welgelegen. Per project wordt gekeken of we ontwikkelingen aan elkaar kunnen koppelen. Rondom het project Everlo komen er bijvoorbeeld verschillende dingen samen. In de buurt van het project staan drie scholen waarbij nog gewerkt kan worden aan het vergroenen van de schoolpleinen en zijn er in het gebied veel kale schuttingen. We inventariseren of we de scholen en bewoners aan het project Everlo kunnen koppelen om tot nog meer resultaat te komen. De tuincoaches worden hierbij ook betrokken.

***N.B.** Dit is een selectie van activiteiten in Schelfhorst. Neem contact op met de **wijkregisseur** voor informatie over overige activiteiten in de wijk.*

Gezondheid | Leefbaarheid | Schoon, heel en veilig | Overlast en veiligheid | Meer sociaal toekomstbestendig | Meer fysiek toekomstbestendig | Verbeteren van de integrale samenwerking

Wijkopgave

Windmolenbroek 2023-2026

Het Windmolenbroek is de grootste wijk van Almelo met bijna 14.000 inwoners. De buurten Nijrees en Groeneveld behoren (volgens het CBS) ook tot deze wijk. In de beleving van bewoners zijn het Nijrees en het Groeneveld echter aparte buurten. De aanleg van het Windmolenbroek begon rond 1980, enkele jaren geleden zijn nog nieuwe woningen opgeleverd in de buurt Nijrees.

Leeswijzer

Deze wijkopgave geeft enerzijds aan met welke **uitdagingen** we in de wijk te maken hebben. Anderzijds de **bestemming**, onze stip op de horizon. De **werkvelden** geven aan op welke gebieden we ons inzetten. Op de achterzijde vindt u een selectie van concrete **activiteiten** die we uitvoeren.

Aan de westkant is de wijk begrensd door het Twentekanaal, in het zuiden door de A35. Bewoners roemen het groene karakter van de wijk, maar vinden het onderhoud aan de openbare ruimte onvoldoende.

Het Windmolenbroek kent verschillende woonbuurten, ieder met eigen karakter. Groenstroken, waterpartijen en brede, met bomen en houtwallen omzoomde fietspaden scheiden de buurten van elkaar. Opvallend is het vrijwel ontbreken van hoogbouw. Centraal ligt het vernieuwde winkelcentrum De Gors.

Het oudste deel van het Windmolenbroek is een mix van rij- en duplexwoningen en twee-onder-een-kappers. Andere delen zijn ruimtelijk van opzet. Daar staan voornamelijk twee-onder-een-kap- en vrijstaande woningen. In sommige buurten vind je veel sociale huurwoningen, andere buurten bestaan bijna geheel uit particuliere woningen. Aan de rand ligt een klein bedrijventerrein met dienstverlenende bedrijven en handelsondernemingen. Opvallend is het ziekenhuis ZGT met daarachter wijkcentrum 't Möllnwiek.

Uitdagingen en thema's voor de komende jaren

Jeugd

Op verschillende plekken in de wijk komen groepen jongeren samen. Dit leidt soms tot geluidsoverlast, zwerfafval en vernielingen. Er is een grote vraag naar jeugdzorg.

Verkeersveiligheid

Met name uit het oude deel van het Windmolenbroek komen regelmatig geluiden over te weinig parkeerruimte, te hard rijden en verkeersonveilige situaties.

Leefbaarheid

In sommige buurten wonen meer mensen in een kwetsbare situatie. Eenzaamheid, armoede en verslavingsproblematiek komen er vaker voor. Dit leidt ook tot gevoelens van onveiligheid en meldingen hierover uit de buurt.

Duurzaamheid/Energietransitie

Het Windmolenbroek is een groene wijk. Ook is het een van de twee wijken die is aangewezen als pilotwijk voor het landelijke programma Aardgasvrije wijk (aardgas-ready) . In de komende jaren is het essentieel inwoners en partners te betrekken bij het verduurzamen van de wijk en ze voor te bereiden op aardgasvrij wonen.

Bestemming

Samen werken we aan een leefbare en veilige wijk waar alle bewoners naar tevredenheid wonen en trots zijn op hun buurt. Wijkpartners, organisaties en bewoners bundelen hun krachten om de leefbaarheid en de sociale samenhang te versterken. Een veilige wijk voor jong en oud wordt bereikt door verbindingen tussen de verschillende partijen. We besteden extra aandacht aan jeugd, leefbaarheid en de inrichting van de openbare ruimte. Hierbij tonen we lef om thema's aan te pakken met diverse organisaties én met de bewoners.

Onze werkvelden

Schoon, heel en veilig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het voldoen aan de gemeentelijke basisnorm voor groen, onderhoud en veiligheid;
- Het tegengaan van (jeugd)overlast en het schoonhouden van de wijk o.a. hondenpoep;
- Extra aandacht voor verkeersveiligheid en de omgang met parkeersituaties.

Sociaal toekomstbestendig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het samen kansen zien om sociaal en fysiek met elkaar te verbinden;
- Het creëren van kansgelijkheid per kind en eigen aandachtspunten per buurt
- Het realiseren van meer activiteiten op basis van initiatieven van bewoners;
- Het verstevigen van passende ontmoetings- en informatieplekken in de wijk.

Meer fysiek toekomstbestendig

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het ontwikkelen van activiteiten op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie;
- Het gebruik van de plannen voor Windmolenbroek als voorloper in een aardgasvrije en duurzame wijk. Deze worden samen met de betrokken bewoners verder uitgerold in de wijk.

Versterken van de integrale samenwerking

Dit betekent dat wij inzetten op:
- Het vergroten van de zichtbaarheid van de wijkfunctionarissen en het versterken van de communicatie met de bewoners.
- Het meer betrekken van wijkbewoners bij lopende thema's.
- Het versterken van het sociale netwerk en het versterken van de samenwerking.

Gemeente Almelo

De wijkopgave is een dynamisch document. Niet alleen omdat de wijk en de wereld daar omheen dynamisch is, maar ook omdat we ruimte willen houden voor nieuwe kansen en initiatieven. - versie november 2023

Een greep uit de jaarplanning Windmolenbroek 2023 / 2024

Uw contactpersonen

Wijkregisseur
Dennis Schutten
06 31997562
d.schutten@almelo.nl

Wijkwethouder
Margreet Overmeen-Bakhuis

Herinrichting groenstrook Leemslagenweg/Gors
Buurtbewoners hebben meerdere ideeën aangeleverd. Een daarvan is een plan voor natuurlijk spelen op het grasveld en daar ook de zandbulten bij de Aldi bij te gebruiken als aanvulling op de huidige speeltuin. Verder zijn er ideeën voor de herinrichting van het huidige voetbalveld en voor een jeu-de-boules baan. Het is de bedoeling de ingebrachte ideeën zoveel mogelijk te realiseren, zodat kinderen er ongedwongen en op een natuurlijke manier kunnen spelen. Ook voor volwassenen moet het een plek worden waar ze fijn kunnen verblijven. Het vastgestelde beleid - versterken van water en groen - wordt meegenomen in de plannen.

Realiseren volkstuin Moo(i)s
De wijkvolkstuin Moo(i)s wordt gerealiseerd aan de Leemslagenweg. Op het voormalige, traditionele volkstuincomplex komen volkstuintjes met een sociaal, duurzaam, multicultureel en multifunctioneel karakter. Zowel direct als indirect beslaan ze thema's als: het tegengaan van armoede, eenzaamheid en het bevorderen van zelfredzaamheid van kwetsbare doelgroepen. Ook zorgen ze voor ontmoeting en verbinding en bieden ze een vorm van dagbesteding. De moestuin wordt in eerste instantie ondergebracht bij de Stichting 't Noaberhoes Windmolenbroek.

Aandacht voor Jeugd in de wijk
Wat is de juiste plek voor jongeren, waar kunnen ze samenkomen in de wijk? Welzijnsorganisatie Avedan biedt kinder-, meiden- en jongerenwerk aan in de wijk. Toch geven kinderen, jongeren en adolescenten aan zich soms te vervelen en meer activiteiten te willen. Samen met partners, zoals Avedan, het sociale wijkteam en het (Integraal) Kind Centrum, bekijken we waar behoefte aan is. Maatwerk en samenwerken met de jeugd is hierbij van groot belang. Daarnaast krijgen we signalen dat ouderen zich graag veilig willen voelen in hun buurt. Samen met de jongeren willen we daarom een aantal activiteiten voor jong en oud organiseren in de buurt.

Rotonde Soeteman
Er zijn plannen voor de aanleg van een rotonde op de Soeteman. Het asfalt op het wegvak tussen de Weezebeeksingel en de Leemslagenweg is namelijk toe aan een onderhoudsbeurt. Ook moeten de verkeerslichten op de kruising met de Vogelweide worden vervangen. Daarnaast is de functie van ontsluiting van het ZGT veranderd. Er is hierdoor veel minder verkeersaanbod op de kruising. Door de komst van een rotonde vervallen grote oppervlakken asfalt. Die komen ten goede aan de inrichting van groen en water. De omgeving en verbinding met het ziekenhuis vanuit de wijk wordt hierdoor veiliger en leefbaarder. Bij de herinrichting worden omwonenden betrokken.

Veilig van en naar school
Vooral bij basisscholen De Mare en De Bonkelaar aan De Rotsduif is er meerdere malen per schooldag sprake van onveilige verkeerssituaties. Die ontstaan bij het brengen en halen van de kinderen. De scholen zijn omringd door straten met vrij druk verkeer. We gaan samen met scholen, professionals en ouders kijken naar mogelijkheden om de situatie te verbeteren.

Hard rijden Zeven Bosjes/ Soeteman en Broekerheide
Op meerdere plekken in de wijk wordt te hard gereden. Dat geldt vooral voor straten waar automobilisten op een recht stuk asfalt even flink gas kunnen geven, zoals op de Zeven Bosjes en Broekerheide. Veel aanwonenden, maar ook andere wijkbewoners, geven aan het harde rijden als onveilig te ervaren. Samen met de gemeentelijke afdeling verkeer, politie en handhaving gaan we op zoek naar oplossingen. Automobilisten bewuster maken van hun rijgedrag (samen met de verkeerscommissie in oprichting) is een optie, maar ook extra controle of acties behoren tot de mogelijkheden.

Verkeersveiligheid Nijrees en Windmolenbroek
Er zijn veel signalen over verkeerssituaties in- en om het Nijrees. Die gaan over parkeren, maar vooral over te hard rijden in de wijk. Ook is er sprake van sluiproutes en een gevaarlijke situatie op de Bornerbroeksestraat, op de plek waar kinderen en jongeren oversteken om de basisscholen en het Zone.college te bereiken. Samen met buurtbewoners, de afdeling verkeer, handhaving, politie en mogelijk ondersteund door Veilig Verkeer Nederland (VVN) willen we een wijkschouw doen en samen kijken naar een plan van aanpak. Het Zone.college wordt hier ook bij betrokken.
In het Windmolenbroek valt op dat er in veel straten onvoldoende parkeerruimte is. De meeste bewoners hebben meer dan één auto, waardoor de parkeerdruk op veel plekken hoog is. Wij kunnen dit helaas niet oplossen omdat er simpelweg niet voldoende parkeerruimte is. Toch liggen er wellicht kansen. Wij gaan verder gebruik maken van de kennis van de bewoners over meerdere signalen van verkeersonveilige situaties in hun wijk door het opzetten van een verkeerswerkgroep.

Energietransitie
Het Windmolenbroek is een pilotwijk van het landelijke programma 'Aardgasvrije wijken' met aandacht voor alternatieve energie en warmtebronnen. Belangrijk is de bewoners te blijven betrekken bij deze ontwikkeling naar 'aardgasvrij-ready'. Dat betekent dat woningen klaar zijn om de overstap naar aardgasvrij te maken. Dit doen we samen met het buurtteam, de woningcorporatie Beter Wonen en het gemeentelijke programma Klimaat en Milieu. Voor het Nijrees wordt, onder regie van Almelo Energie, samen met bewoners gekeken naar de optie de wijk te verduurzamen vanuit een gezamenlijke inkoop van duurzaamheidsproducten.

Möll'n Festival
Dit festival is een gezamenlijk initiatief van meerdere partijen, zoals 't Noaberhoes, de gemeente, Avedan en Sportbedrijf Almelo. Het festival is een mooi middel om buurtbewoners te verbinden met hun wijk en elkaar, kennis te laten maken met sport en cultuur, eenzaamheid tegen te gaan en gezond leven te bevorderen. De eerste editie in juni 2023 was een succes. Het festival werd bezocht door honderden wijkbewoners van jong tot oud. Het is de bedoeling het festival voort te zetten (voorjaar 2024) en de wijkbewoners nog meer te betrekken bij de organisatie.

(Integraal) Kind Centrum (IKC)
De samenwerking op het gebied van welzijn van kinderen is erg belangrijk. Vanuit de basisscholen is er een wens om de samenwerking met de partijen binnen het huidige (I)KC te versterken. Nu de scholen onder één bestuur vallen, geeft dat kansen tot een nauwere samenwerking.

Samenwerking met Noaberhoes versterken
Naast het wijkcentrum Moll'nwiek bestaat het buurtinitiatief het Noaberhoes. Deze 'huiskamer van de buurt' wil een plek zijn waar wijkbewoners elkaar kunnen ontmoeten. Het ideaal is een plek waar bewoners naar elkaar omzien en betrokken zijn bij elkaars leven en welzijn. De sociale samenhang in de wijk wordt hierdoor versterkt (modern noaberschap). De ervaring leert dat de plek die 't Noaberhoes heeft, voldoet aan de behoefte van een groot aantal inwoners en daarom van toegevoegde waarde is. Vanuit noaberschap is er aandacht voor thema's als eenzaamheid, armoede, zorg en duurzaamheid. We kijken hoe we de samenwerking met het wijkcentrum Mollnwiek kunnen versterken.

Pilot Digitaal platform bewonersinitiatieven
Al jaren stimuleren we bewonersinitiatieven die een positieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid van wijken en dorpen. We merken echter dat bepaalde inwoners ons nog niet weten te vinden. Hierdoor zijn zij niet bekend met de mogelijkheden een initiatief te starten om de leefbaarheid in hun eigen omgeving te verbeteren. Met deze pilot willen we meer bewoners de kans geven initiatieven te ontwikkelen.

***N.B.** Dit is een selectie van activiteiten in Windmolenbroek. Neem contact op met de **wijkregisseur** voor informatie over overige activiteiten in de wijk.*

Jeugd · Leefbaarheid · Verkeersveiligheid · Duurzaamheid · Schoon, heel en veilig · Meer sociaal toekomstbestendig · Meer fysiek toekomstbestendig · Verbeteren van de integrale samenwerking